

INOVACE A DIGITALIZACE

Závěrečná zpráva

2/2020

Rok
malého
podnikání 2020

ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR

GAME CHANGERS

VÝZKUMNÉ POZADÍ

Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR sdružuje na otevřené, nepolitické platformě malé a střední podniky a živnostníky i jejich organizace z celé České republiky. Kromě návrhů legislativy se zabývá také tématy jako je export, inovace, financování či vzdělávání.

Ve spolupráci se svými partnery AMSP ČR průběžně realizuje projekty cílené na aktuální otázky ve své oblasti působení, podporované výzkumy trhu.

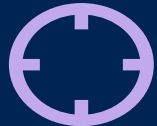
Hlavním cílem výzkumu bylo zjistit, jak podnikatelské subjekty pohlíží na **inovace a digitalizaci ve firmě**.

METODIKA

**Metoda
výzkumu**

CATI (telefonické dotazování)

**Cílová
skupina**

**Majitelé, jednatele, ředitelé malých
a středních podniků do 250 zaměstnanců a OSVČ**

**Velikost
vzorku**

**100 podnikatelských subjektů
(30 OSVČ, 70 firem)**

**Výzkumný
nástroj**

Strukturovaný dotazník o délce cca 9 minut

HLAVNÍ ZÁVĚRY

HLAVNÍ ZÁVĚRY

Polovina subjektů se v současné době potýká s růstem mezd, což jim komplikuje situaci v podnikání. 15 % zmínilo zvyšování úroků z úvěrů.

1 z 5 podnikatelských subjektů v současnosti hledá nové exportní trhy. Je to typičtější pro větší firmy.

Podnikatelé berou digitalizaci vážně. Kybernetická bezpečnost je důležitá pro 4 z 5, digitalizace procesů pro 3 z 5 subjektů.

Ze strany státu by subjekty ocenily především méně byrokracie a kontrol a nižší daně. Celkově na státní podporu příliš nespolehají.

Pokud jde o volbu vozů do firmy, podnikatelé kladou na prvním místě důraz na praktičnost, účelovost, funkčnost. Velkou roli ale hraje i spotřeba.

SOUČASNÁ SITUACE A PRIORITY FIREM

POLOVINA SUBJEKTŮ SE V SOUČASNÉ DOBĚ POTÝKÁ VE SVÉM PODNIKÁNÍ S RŮSTEM MEZD.

Co pocít'ují firmy ve svém podnikání?

v %

		Obrat společnosti		Typ subjektu	
		Do 4,9 mil. Kč	5 – 499,9 mil. Kč	OSVČ	Firmy
Růst mezd	 47	40	58	20	59
Zvyšování úroků z úvěrů (zdražování úvěrů)	 15	17	13	7	19
Snížení kurzu EURa	 14	8	24	3	19

Komentář AMSP ČR:
Firmy intenzivně vnímají, že růst mezd neodpovídá růstu produktivity a růstu přidané hodnoty, a vědí, že to nelze dlouhodobě ustát. Naše ekonomika je postavená na exportu, a tam zdražování nepřichází v úvahu. Firmy tak přicházejí o zdroje na inovace, vzdělávání zaměstnanců a rozvoj. Paradoxní je, že stát svými kroky mzdovou křivku ještě táhne nahoru zvyšováním platů ve státní sféře.

Další spontánní zmínky se týkaly problému s počtem zaměstnanců, koronaviru, administrativy/byrokracie a výpadků objednávek.

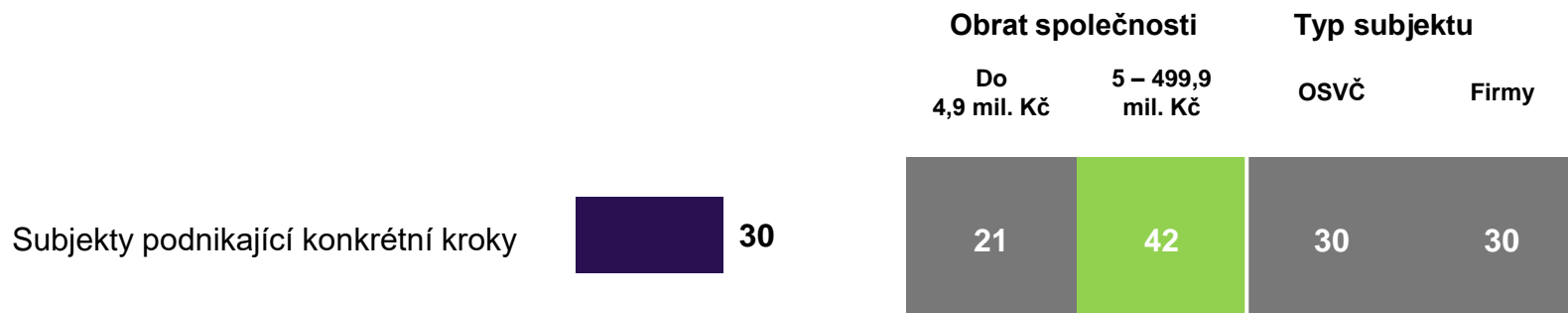
Q1. Řada firem nyní zaznamenává zhoršování stavu zejména v důsledku vnějších faktorů (dále vyjmenovány). Které z nich pocít'uje ve vašem podnikání vy?

N=100/53/38/30/70

PŘIBLIŽNĚ 1 ZE 3 SUBJEKTŮ DĚLÁ KROKY K TOMU, ABY VYRÁBĚLY KONCOVÝ PRODUKT.

Podíl subjektů dělajících kroky, aby vyráběly finální produkt (aby nebyly jen subdodavateli)

v %

Příklady konkrétních kroků

Modernizace strojového parku.

Když si zákazník něco objedná, tak se snažím mu to nejen prodat ale i namontovat.

Snaha napřímo uzavírat smlouvy.

Zkoušení nových výrobků, metod.

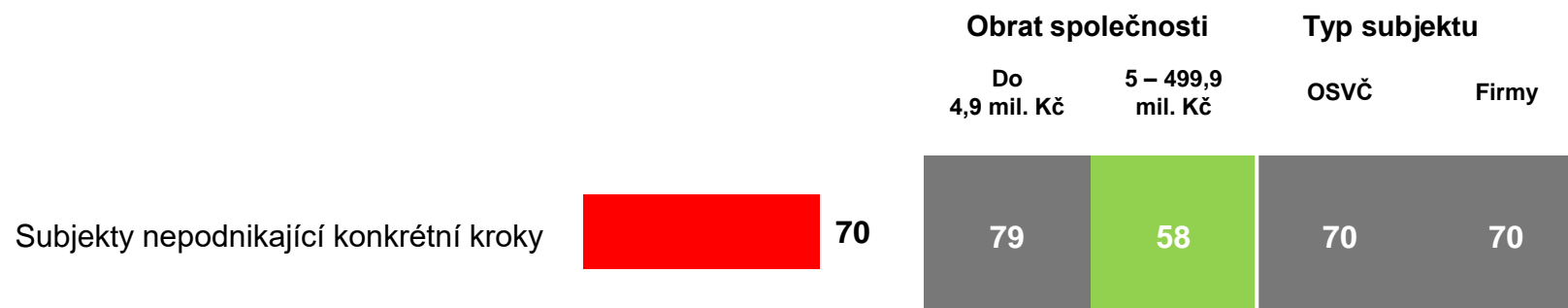
Komentář AMSP ČR:
Firmy si jsou dobře vědomy, že z dlouhodobého hlediska nelze uspět jen s komponenty a snaží se o vytvoření finálního produktu, kde je zpravidla výrazně vyšší přidaná hodnota, tedy i zisk, a též vyšší šance ucházet se o různé exportní trhy. Je to však cesta nesnadná a rozhodně nestačí otočit knoflíkem: je to běh na delší trať. Je to ale cesta nezbytná.

Q2. Současně je tlak na zvyšování přidané hodnoty či marží a na to, aby firmy vyvíjely finální produkt (aby nebyly jen subdodavateli). Činite v této oblasti nějaké kroky? N=100/53/38/30/70

POKUD SUBJEKTY ŽÁDNÉ KROKY TOHOTO TYPU NEDĚLAJÍ, JE TO ČASTO PROTO, ŽE NEMAJÍ POCIT, ŽE SE JICH TO TÝKÁ.

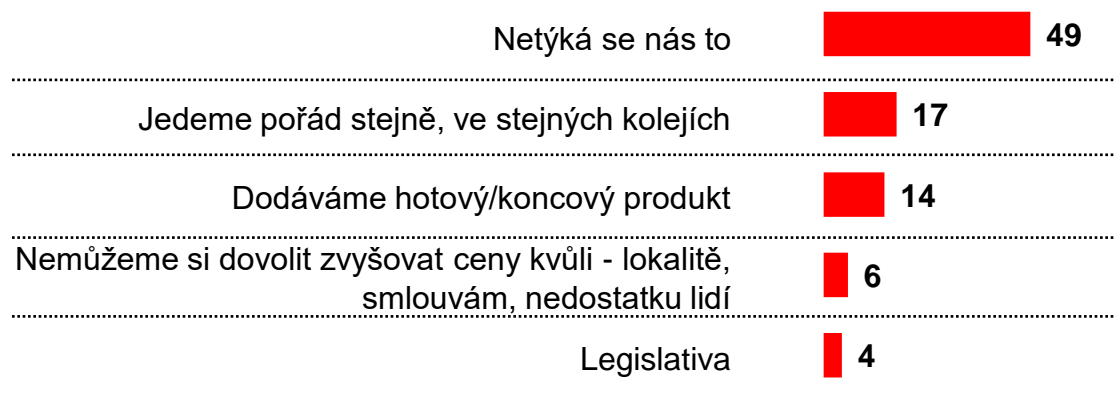
Podíl subjektů nedělajících kroky, aby vyráběly finální produkt (aby nebyli jen subdodavateli)

v %

Důvody pro nečinění kroků (báze ti, co kroky nečiní)

v %

Komentář AMSP ČR:
Tento výsledek je do určité míry překvapivý. Je pravdou, že mnohých se to skutečně netýká – například vyrábíte-li brzdový systém, patrně se nestane, že byste vyrobili výhledově celé auto. Ale je třeba hledat varianty užití nebo modifikace produktu, aby byl šířeji využitelný a firma nebyla závislá na několika málo dodavatelích, navíc z jednoho odvětví. Zranitelnost firmy je pak značná.

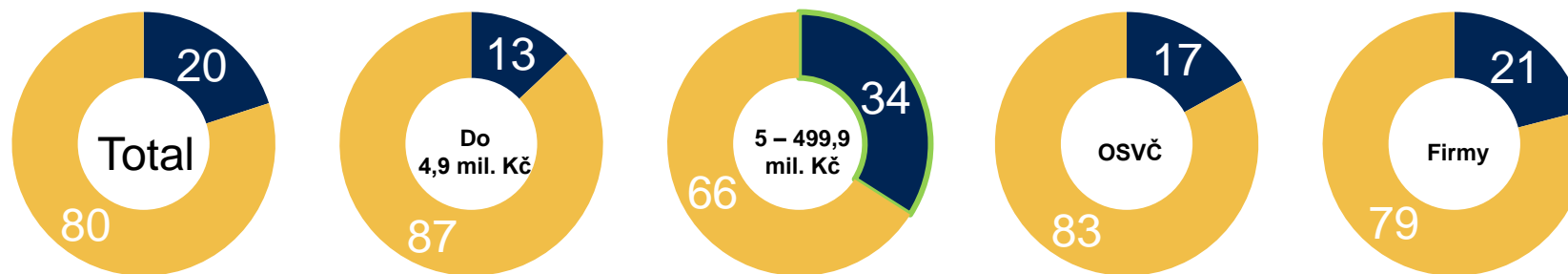
Q2. Současně je tlak na zvyšování přidané hodnoty či marží a na to, aby firmy vyvíjely finální produkt (aby nebyly jen subdodavateli). Číníte v této oblasti nějaké N=100/53/38/30/70
Q4. A z jakého důvodu žádné kroky nečiníte? N=70

1 Z 5 SUBJEKTŮ V SOUČASNÉ DOBĚ HLEDÁ NOVÉ EXPORTNÍ TRHY, KDE BY SVŮJ PRODUKT UPLATNIL.

Hledání exportních trhů

v %

■ Hledá trhy ■ Nehledá trhy

Komentář AMSP ČR:
Tato omezená aktivita (hledání nových exportních trhů) je úzce spojena s naplněnými kapacitami (výrobními i personálními), ale i s absencí finálního produktu – to je stav, který měl být prioritně a masivně podpořen i vládními opatřeními. Čtvrt století se zde budovala a oslavovala subdodavatelská ekonomika, podporovány byly investice nadnárodních firem s tím, že se naše české firmy na ně jen navážou. Nyní je čas podpořit domácí firmy, aby se technologicky a věcně posunuly z tohoto stavu.

Q5. Hledáte v současnosti nové exportní trhy, kde byste vaše stávající produkty uplatnily?

N=100/53/38/30/70

KROMĚ VYŠŠÍHO ODBYTU BY PODNIKATELŮM POMOHOLO ZVÝŠIT PŘIDANOU HODNOTU SNÍŽENÍ VSTUPNÍCH NÁKLADŮ, LEPŠÍ ZAMĚSTNANCI A STÁTNÍ PODPORA.

Co by pomohlo zvýšit přidanou hodnotu (marži)?

v %, otevřená otázka

		Obrat společnosti		Typ subjektu	
		Do 4,9 mil. Kč	5 – 499,9 mil. Kč	OSVČ	Firmy
Větší odbyt, více zákazníků, více práce	13	11	13	17	11
Snížit náklady na vstup	10	8	11	3	13
Lepší zaměstnanci, kvalitní zaměstnanci	9	2	16	3	11
Podpora o státu	9	6	13	0	13
Konkurenceschopnost - menší konkurence	7	2	16	0	10
Zvýšení cen	6	2	13	3	7
Menší daně	6	8	5	0	9
Méně byrokracie, zátěže od státu	4	4	5	3	4
Konec koronaviru	3	2	5	3	3
Více zaměstnanců	2	0	5	0	3
Slabší kurz koruny	1	0	3	0	1
Něco jiného	11	15	5	13	10
Nic, netýká se nás, nepotřebuji	16	23	8	27	11
Nevím	17	25	8	27	13

Komentář AMSP ČR:
Přidanou hodnotu nezvýší větší odbyt, ale výhradně jiná cenová a nákladová struktura, a samozřejmě optimálně sofistikovanější produkt. Firmy ale správně poukazují na náklady na vstup - ty se totiž výrazně zvyšují (mzdy, energie, ceny služeb). A také jasně vnímají limity spojené s pracovním trhem, na kterém není kde brát, kvalitní zaměstnanci skutečně chybí v téměř všech profesích. Zvýšení cen by samozřejmě také částečně zvýšení nebo alespoň sanaci zisku pomohlo, ale to například v exportu není vůbec možné.

Q6. Co by vám pomohlo ve snaze zvýšit přidanou hodnotu (marži)?

N=100/53/38/30/70

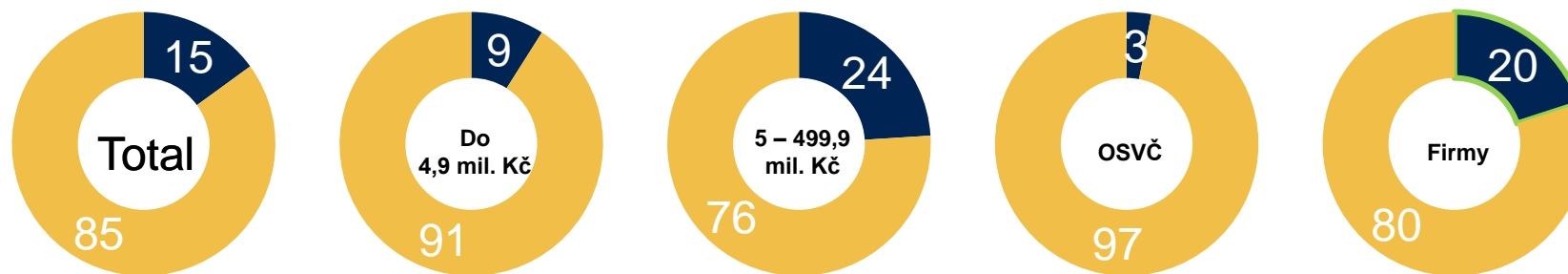
15 % DOTAZOVANÝCH SUBJEKTŮ VYUŽÍVÁ NĚJAKÉ FORMY STÁTNÍ PODPORY.

Využívání státní podpory

v %

■ Využívá ■ Nevyužívá

Subjekty zmiňovaly dotace (4 % případů), dále se pak v jednotkách případů objevovaly úvěry, podpora výzkumu, státní fondy, podpora pro handicapované zaměstnance.

Komentář AMSP ČR:
Dobrou zprávou je, že firmy jsou zvyklé spoléhat samy na sebe, vědí, že svůj úspěch si musejí uhrát samy. Na druhé straně to však svědčí i o tom, že státní podpora je nastavena tak, že je funkční jen pro určité typy subjektů. Živnostníci či menší firmy na ni často vůbec nedosáhnou, nebo je její administrace tak rozsáhlá, že si na ni netroufají. Je to škoda, protože rozvoji a akceleraci například v digitální nebo technologické rovině by to velmi prospělo.

Q7. Využíváte nějaké státní podpory pro rozvoj svého podnikání? Pokud ano, jaké?

N=100/53/38/30/70

ZE STRANY STÁTU BY PODNIKATELÉ OCENILI PŘEDEVŠÍM MÉNĚ BYROKRACIE A NIŽŠÍ DANĚ.

Co by pomohlo v podnikání ze strany státu?

v %, otevřená otázka

		Obrat společnosti		Typ subjektu	
		Do 4,9 mil. Kč	5 – 499,9 mil. Kč	OSVČ	Firmy
Méně byrokracie, kontrol	37	40	34	37	37
Nižší daně	22	19	24	17	24
Zjednodušen procesů, zjednodušení daňových přiznání, daní, zákonů	21	19	21	23	20
Finanční podpora	13	11	18	10	14
Podpora menších firem, OSVČ	9	13	5	17	6
EET, nezavádět další vlny EET, zrušení EET	4	2	8	3	4
Lepší infrastruktura, školky, internetové pokrytí	4	6	3	3	4

Komentář AMSP ČR:
Firmy dlouhodobě vnímají byrokracii jako významný faktor ztěžující podnikání. Jakkoli vláda zakládá komise ke snižování administrativní zátěže, ten dopad do praktické roviny firmy zatím příliš nepocítí. Situace se zlepšuje například s agendou v gesci MPO, tam se odvedlo hodně práce, ale ostatní resorty zatím výrazné kroky nepodnikly. Firmy vnímají i daňovou zátěž, v čemž jsou obsaženy též odvody – ty jsou v ČR skutečně jedny z nejvyšších.

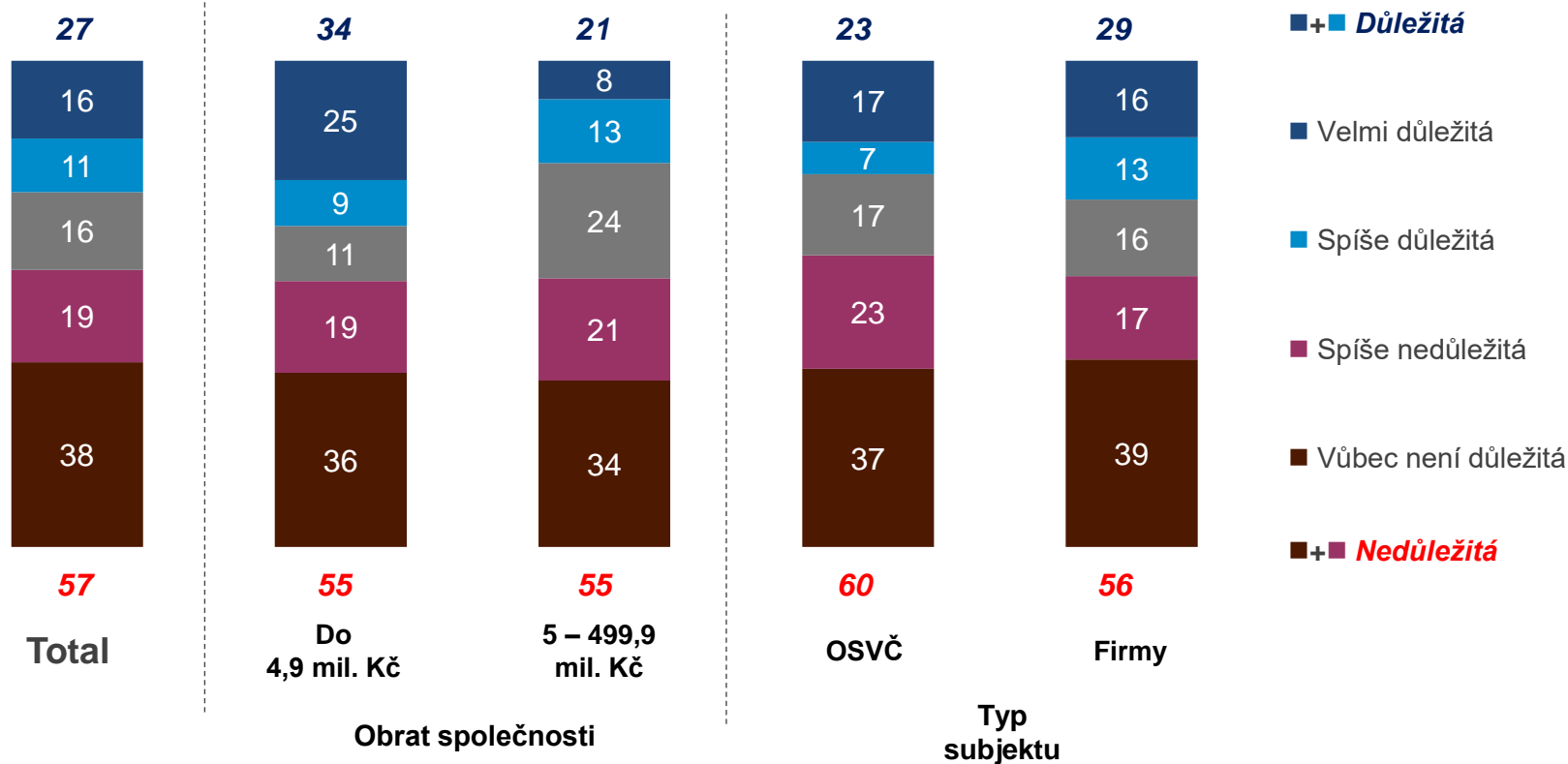
Q9. Co by ze strany státu pomohlo v podpoře vašeho podnikání?
 N=100/53/38/30/70

Zobrazeny možnosti dosahující alespoň 4 %.

1 ZE 4 SUBJEKTŮ VNÍMÁ STÁTNÍ PODPORU JAKO DŮLEŽITOU.

Důležitost státní podpory

v %

Komentář AMSP ČR:
To koresponduje se slidem č.12, kdy část firem a živnostníků na žádnou státní podporu nedosáhne. V každém případě ale firmy na státní podporu z větší části nespolehají, a to je dobře. Současně je nutné zrevidovat efektivitu poskytované státní podpory, aby nedocházelo ke kumulaci podpor u několika, ne mnoha, firem či oborů, a ostatní stáli stranou. K akceleraci například technologického rozvoje v plošnějším měřítku by byla přesně mířená st.podpora užitečným nástrojem. Z průzkumu vyplývá, že za důležitou ji považují zejména firmy malé, s obratem do 5 mil. Kč, které ji ale paradoxně zpravidla nedostávají.

Q8_1. A nakolik jsou pro vás následující oblasti důležité? – Státní podpora
 N=100/53/38/30/70

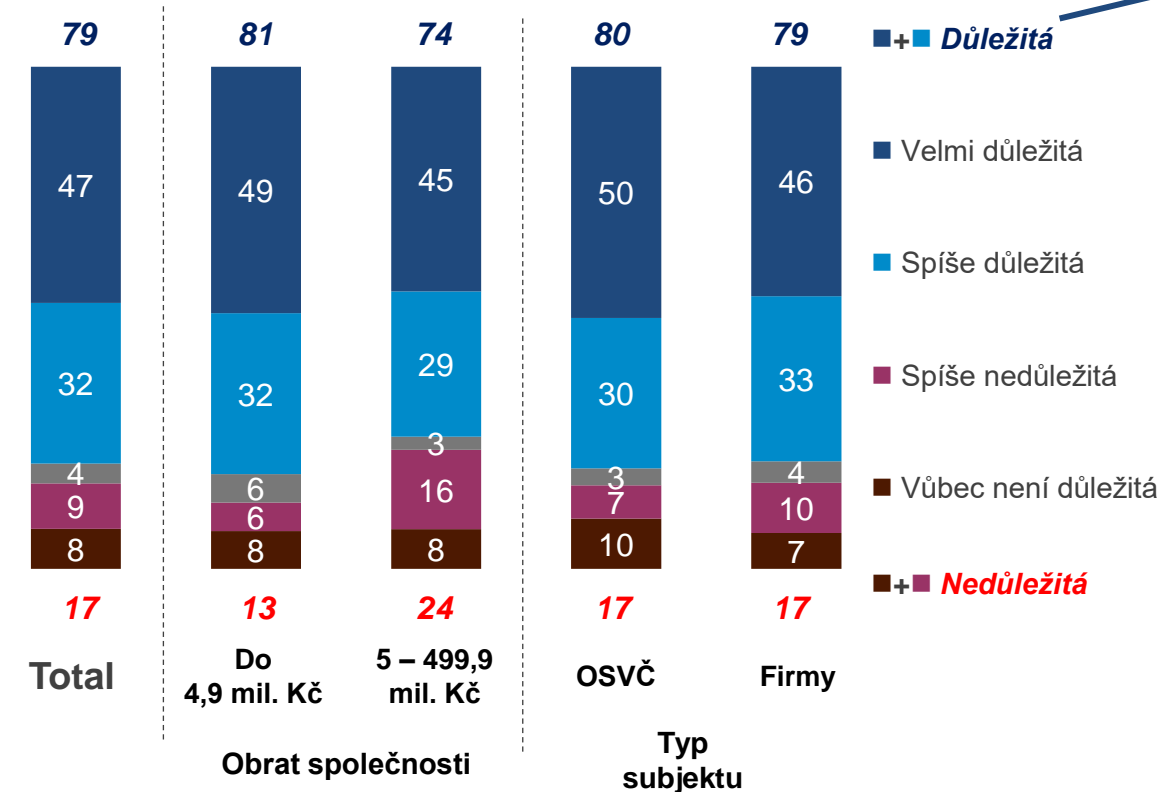
DIGITALIZACE

VELKÁ VĚTŠINA SUBJEKTŮ VNÍMÁ VÁŽNĚ OTÁZKU KYBERNETICKÉ BEZPEČNOSTI. POLOVINA JI DOKONCE OZNAČUJE ZA VELMI DŮLEŽITOU.

Důležitost kybernetické bezpečnosti

v %

Proč je to důležité?

Komentář AMSP ČR:
Čeští podnikatelé jsou všeobecně citlivější na téma bezpečnosti. S rozvíjejícími digitálními nástroji a jejich vyšší mírou využití v podnikání jde ruku v ruce i vyšší míra zabezpečení. Většina podniků si je zvýšené míry kybernetického rizika vědoma. Co je zajímavé, je skutečnost, že někteří podniky si více chrání samotná data než např. bezpečnost provozu svých podniků.

Q8_2. A nakolik jsou pro vás následující oblasti důležité? - Kybernetická bezpečnost N=100/53/38/30/70

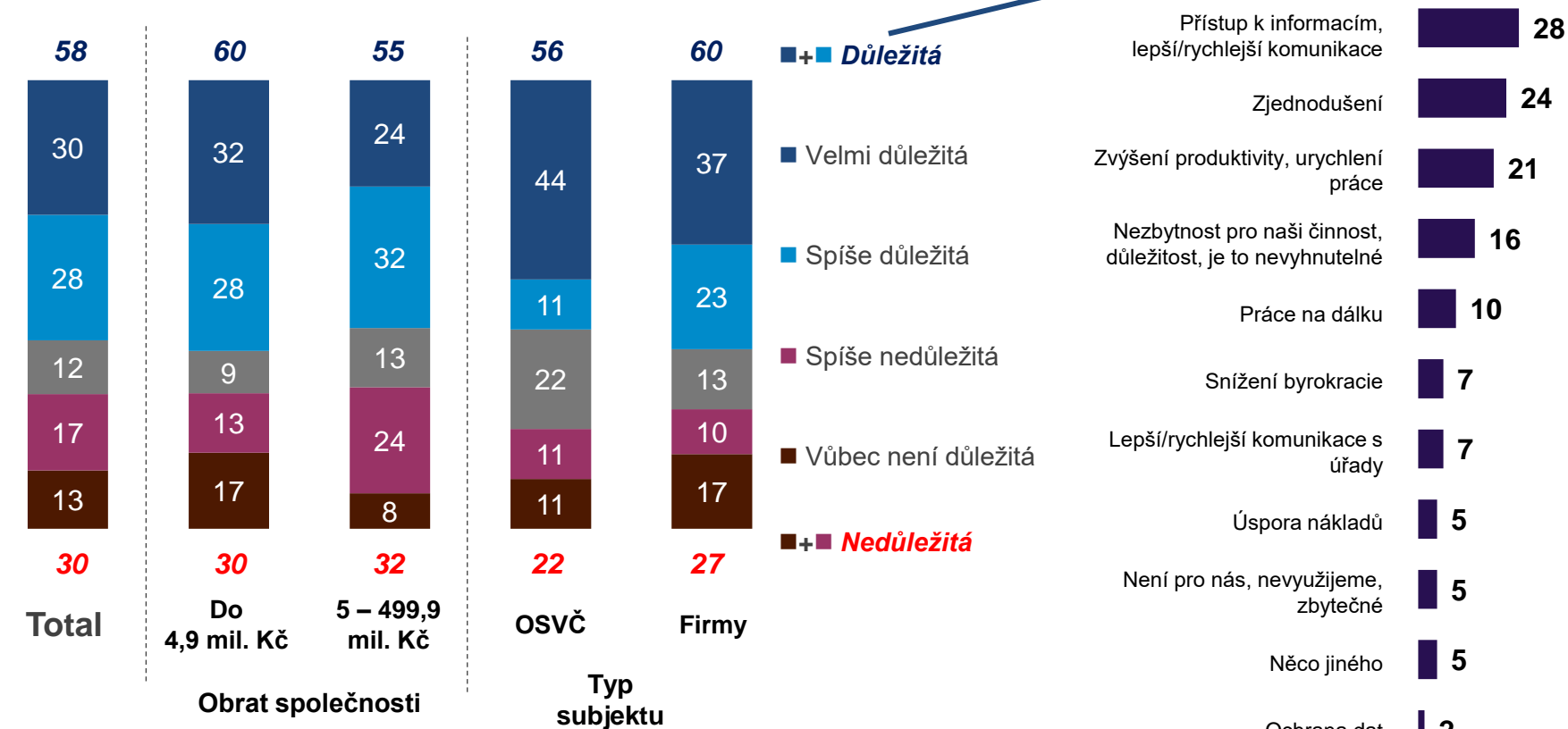
Q8b. Z jakého důvodu je pro vás kybernetická bezpečnost důležitá? N=79

3 Z 5 SUBJEKTŮ VNÍMAJÍ DIGITALIZACI PROCESU JAKO DŮLEŽITOU.

Důležitost digitalizace procesů

v %

Komentář AMSP ČR:
Digitalizace oslovuje více a více českých podnikatelů. Přínosy jsou neoddiskutovatelné. Je třeba ale též zmínit náročnost implementace „větších kompaktnějších řešení“. Ale i přesto si čeští podnikatelé uvědomují důležitost a výhody digitálních nástrojů napříč činnostmi a odděleními ve svých podnicích. Je třeba též zmínit, že svou troškou přispěla i AMSP ČR se svými partnery v rámci projektu Rok digitálního podnikání 2019, jehož hlavním cílem byla edukace českých MSP ohledně nástrojů, které digitální svět přináší.

Q8_3. A nakolik jsou pro vás následující oblasti důležité? - Digitalizace procesů N=100/53/38/30/70

Q8c. Z jakého důvodu je pro vás digitalizace procesů důležitá? N=58

VOZOVÝ PARK

ZAJÍMAVÉ FUNKCIONALITY PRO ZÁKAZNICKÉ SAMOOBSLUHY A MOBILNÍ APLIKACE, V RÁMCI NICHŽ SI MOHOU PODNIKATELÉ SPRAVOVAT VOZOVÝ PARK – CO BY FIRMY ZAJÍMALO?

Příklady odpovědí

16 % subjektů uvedlo příklad nějaké funkcionality

„Aplikace chytré auto, asistence, pojištění.“

„Chci sledování vozu GPS, sledování servisu, ujetých km.“

Pokud bych používal, stačilo by elektronické zpracování knihy jízd“

Kniha jízd, pokud bych měla větší vozový park, tak GPS sledování, taky karty, placení CTF benzínu a pohonných hmot. Sledování plateb plus aby se dala vypočítat spotřeba auta.“

„Hlídní termínů, řešení nehodových situací.“

„Jednoduchá kniha jízd, automaticky počítaná spotřeba.“

Komentář AMSP ČR:
Digitalizace postupuje všemi oblastmi podnikání. Nastupující nástroje dopřávají podnikatelům komfort správy veškerých strojů a zařízení. Týká se to i vozových parků. Jednoduchá správa nejen že dokáže podnikateli ušetřit čas, ale vkládá mu do ruky objektivní nástroj ohledně efektivního využití vozového parku.

Q10. Pokud máte nebo plánujete nákup firemních vozidel do společnosti, jaké funkcionality požadujete u zákaznické samoobsluhy a mobilní aplikace v rámci nichž si můžete spravovat vozový park? N=100

PŘI VÝBĚRU VOZU DO VOZOVÉHO PARKU FIRMY A PODNIKATELÉ DÁVAJÍ PŘEDEVŠÍM NA PRAKTIČNOST, ÚČELOVOST, FUNKČNOST.

Priority při výběru vozu do vozového parku v %, otevřená otázka

Zobrazeny možnosti dosahující alespoň 4 %.

		Obrat společnosti		Typ subjektu	
		Do 4,9 mil. Kč	5 – 499,9 mil. Kč	OSVČ	Firmy
Praktičnost, účelovost, funkčnost	 34	32	39	30	36
Spotřeba, cena provozu	 22	23	24	23	21
Cena	 20	15	26	13	23
Spolehlivost	 16	13	18	17	16
Poměr cena/výkon	 7	6	11	0	10
Kvalita	 6	8	5	7	6
Bezpečnost	 5	9	0	7	4
Komfort	 5	4	5	7	4
Design, reprezentace	 5	8	3	3	6
Nemám žádné priority, nic, žádné	 25	26	16	30	23

Komentář AMSP ČR:
Poměr praktického využití, jeho pořizovací cena a nákladovost provozu u většiny podnikatelů převažují. Analýza poukazuje na fakt, že pro střední firmy i malé podnikatele je důležitá cena, resp. parametr SPOTŘEBA, CENA/VÝKON. Pro OSVČ je tento parametr víceméně irelevantní. Je zajímavé, že bezpečnost je u výběru firemního vozu takřka nedůležitým parametrem. V čem se ale čeští podnikatele shodují, je spolehlivost vozu.

Q11. Jaké jsou vaše priority při výběru vozu do vozového parku vaší firmy?
 N=100/53/38/30/70

CO FIRMY POSTRÁDAJÍ NA TRHU S MOBILITOU?

Příklady odpovědí

21 % subjektů uvedlo, že něco postrádá.

„Více dobíjecích stanic a podporu státu, jinak nemá cenu kupovat si elektroauto.“

„Nejsou dálnice, platí se daně, známky, ale dálnice jsou neprůjezdné.“

„Silnější motory v autech.“

„Parkování pro podnikatele v Praze. Špatné parkování, není kde.“

„Aby opravili dálnice.“

Komentář AMSP ČR:
Nejvíce si čeští podnikatelé stěžují na ne úplně kvalitní a vždy dobře průjezdné dálnice, na kterých tráví mnoho svého pracovního času. Dále je trápí čím dál tím více problematické parkování v Praze. Ukazuje se, že hlavním argumentem není poplatek za stání, ale zejména nedostatek parkovacích kapacit.

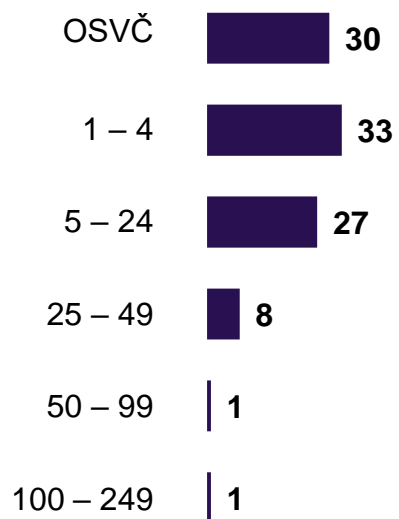
Q12. Co postrádáte v současné nabídce trhu v oblasti mobility? můžete spravovat vozový park? N=100

STRUKTURA VZORKU

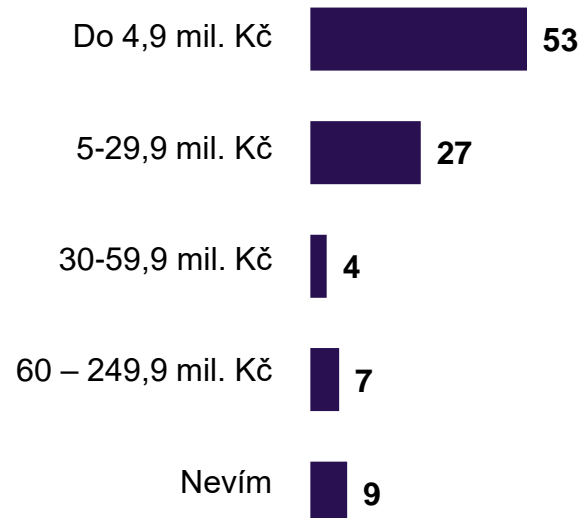

STRUKTURA VZORKU

Počet zaměstnanců

Obrat společnosti

Obor

Zobrazeny obory s alespoň 3 %.

N=100

ROK MALÉHO PODNIKÁNÍ 2020

Generální partneři projektu:

